

**MEZŐGAZDASÁGI ISMERETEK
KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ
A MINTAFELADATOKHOZ**

I. TESZTFELADATOK**Egyszerű választás**

A feladatokban a kérdésre adott válaszok közül egy helyes. **Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott válasz betűjelét!**

1. feladat

1 pont

Melyik tartozik az eszközök közé?

- ...C... A rövid lejáratú kötelezettségek
B jegyzett tőke
C aktív időbeli elhatárolások
D mérleg szerinti eredmény

Négyféle asszociáció

Az alábbi feladatoknál fogalmak és az ítéletek közötti kapcsolatokat kell felismerni. Az ítéletek vagy az egyik (A), vagy a másik fogalomra (B) vonatkoznak, vagy mindkettőre (C), esetleg egyikre sem (D). **A helyes válasz betűjelét írja a kipontozott helyre!**

Mi jellemző az állatok értékmérő tulajdonságaira?

- A belső értékmérők
B külső értékmérők
C mindkettő
D egyik sem

1. feladat

1 pont

...C... Az állatok tenyésztési és gazdasági értékét határozzák meg.

2. feladat

1 pont

...A... Azon értékmérő tulajdonság, amelyre az állat viselkedéséből (a reagálás módjából) tudunk következtetni, amikor az a különböző környezeti ingerekre válaszol.

3. feladat

1 pont

...D... A párosítás is ide tartozik.

4. feladat**1 pont**

...B... Kifejezi, hogy az állat fajtájához, hasznosítási típusához, ivarához, korához képest milyen testméreteket és testtömeget ért el.

5. feladat**1 pont**

...A... Ide sorolható az alkat (konstitúció) is.

Ötféle asszociáció

Az alábbi feladatokban fogalmak és ítéletek közötti kapcsolatokat kell felismerni. Minden ítélet csak egy fogalomhoz tartozhat. **Írja a fogalmak betűjelét a megfelelő ítéletek elé a kipontozott helyre!**

Döntse el, hogy mi jellemző az alábbi egészséges állatfajok életjelenségeire!

- A ló
- B szarvasmarha
- C sertés
- D juh
- E pulyka

1. feladat**1 pont**

...C... Rossz szokásai közé tartozik a fül és farokrágás.

2. feladat**1 pont**

...D... Vizeléskor a nőivarú egyedek mélyen leguggolnak, a hímivarúak pedig csánkjukat behajlítva szaggatottan vizelnek.

3. feladat**1 pont**

...A... Szaglása kifinomult, amikor felső ajkát visszahajlítva „felpipál”, az orrhát alatti üregekben analizálja az illatokat.

4. feladat**1 pont**

...E... Rendkívül ijedős, védekezéséül összetömörülnek és agyonnyomják egymást.

5. feladat**1 pont**

...B... Az egészséges, kifejlett állat légzésszáma percenként 10-30.

Igaz – hamis választás

Ezekben a feladatokban az állításokról el kell dönteni, hogy igazak vagy hamisak-e? **Írja az állítások előtti kipontozott helyre igaz válasz esetén az „I”, hamis válasz esetén a „H” betűjelet!**

1. feladat**1 pont**

...**H**... Az iparcikkeknel mindig egyidőben történik a mennyiségi és a minőségi áruátvétel.

Mennyiségi összehasonlítás

Ezekben a feladatokban két mennyiség („a” és „b”) nagyságrendi viszonyát kell eldönteni. Három lehetőség adódik: vagy az egyik nagyobb, vagy a másik, végül esetleg egyformák vagy közel azonos nagyságúak is lehetnek. A választási lehetőségek tehát a következők:

A „a” nagyobb, mint „b”

B „b” nagyobb, mint „a”

C „a” és „b” egyforma vagy megközelítően azonos nagyságú

Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott válasz betűjelét.

1. feladat**1 pont**

...**B**... a. a szarvasmarha vemhességének időtartama

b. a ló vemhességének időtartama

II. NYÍLT FELADATOK

Ismertetés

1. feladat

12 pont

Válaszát írja a kipontozott helyre!

Ismertesse a takarmányok zsírban oldódó vitaminjainak élettani szerepét és hiányuk esetén fellépő rendellenességeket/betegségeket!

A-vitamin

(1 pont)

- **élettani szerepe pl. látásban, növekedésben, hámszövet működésében stb.** (1 pont)
- **hiány esetén pl. szürkületi vakság, növekedési és szaporodási zavar stb.** (1 pont)

D-vitamin

(1 pont)

- **élettani szerepe pl. kalcium és foszfor forgalom szabályozása stb.** (1 pont)
- **hiány esetén pl. angolkór, csontlágyulás, tojáshéj elvékonyodás stb.** (1 pont)

E-vitamin

(1 pont)

- **élettani szerepe pl. természetes antioxidáns, enzimműködés szabályozása stb.** (1 pont)
- **hiány esetén pl. baromfi fajok agylágyulása, csirkék ödémabetegsége** (1 pont)

K-vitamin

(1 pont)

- **élettani szerepe a véralvadás elősegítése** (1 pont)
- **hiány esetén csökken a vér alvadóképessége, vérzések** (1 pont)

(Megjegyzés: 1-1 élettani szerep és hiány esetén már megadható az 1-1 pont, más helyes válasz is elfogadható. Több helyes válasz esetén is csak 1-1 pont adható.)

Felsorolás

1. feladat

4 pont

Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott választ!

Sorolja fel az istálló levegőjében előforduló káros gázokat!

- **ammónia** (1 pont)
- **széndioxid** (1 pont)
- **szénmonoxid** (1 pont)
- **kénhidrogén** (1 pont)

Fogalom meghatározás

1. feladat**1 pont**

Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott választ!
Melyik fogalom meghatározása az alábbi megállapítás?

Kifejezi az egységnyi mennyiségű állati termék előállításához felhasznált takarmánymennyiséget.

Fajlagos takarmányfelhasználás**2. feladat****1 pont**

Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott választ!
Határozza meg a termelőkéesség fogalmát!

Termelőkéesség kifejezi, hogy az adott állat optimális feltételek között mennyi terméket lenne képes előállítani.

Folyamatleírás**1. feladat****4 pont**

Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott választ!
Sorolja fel a gazdasági állatok törzskönyvezésének folyamatát! Ügyeljen a sorrendre!

- **egyedi megjelölés és nyilvántartásba vétel** (1 pont)
- **tenyésztési és termelési adatok gyűjtése** (1 pont)
- **küllemi bírálat** (1 pont)
- **értékelés és osztályba sorolás** (1 pont)

(Megjegyzés: csak a helyes sorrendben felsorolt szakaszért adható 1 – 1 pont.)

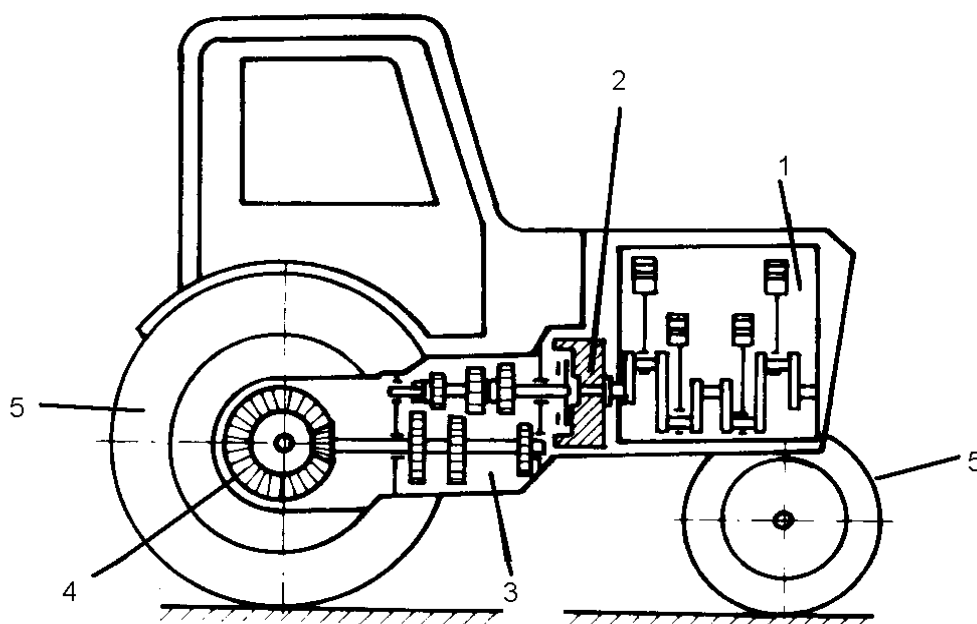
Ábra elemzése

1. feladat

10 pont

Írja a kipontozott helyre a helyesnek tartott válaszokat!

Nevezze meg a traktor számokkal bejelölt főbb szerkezeti egységeit és fogalmazza meg feladatukat!

Forrás: dr. Wallendums Á., Lengyel V., dr. Sz. Lukács J., Komáromi J. Mezőgazdasági gépészeti ismeretek

- 1. motor** (1 pont)
Feladata: az erőgép és az általa működtetett munkagép számára a szükséges energia biztosítása. (1 pont)
- 2. tengelykapcsoló** (1 pont)
Feladata: oldható és zárható kapcsolatot teremt a motor és a teljesítmény-átviteli rendszer többi eleme között. (1 pont)
- 3. sebességváltó vagy nyomatékváltó** (1 pont)
Feladata: a nyomaték módosítása, a hátramenet biztosítása. (1 pont)
- 4. differenciálmű** (1 pont)
Feladata: kanyarban a hajtott kerekek között fellépő fordulatszám különbséget egyenlíti ki és biztosítja, hogy egyenes menetben a hajtott kerekek azonos fordulatszámmal forogjanak. (1 pont)
- 5. járószerkezet** (1 pont)
Feladata: viseli a gép tömegét, vonóerő kifejtésekor kapcsolatot teremt a talaj és a kerék között, valamint a kormány szerkezettel együtt biztosítja a gép irányíthatóságát. (1 pont)

(Megjegyzés: a feladat értékelésekor nem kell szó szerint ragaszkodni a javítási-értékelési útmutatóban leírtakhoz. Maximális pontszám az egyes válaszokra akkor adható, ha a vizsgázó a traktor szerkezeti egységeinek feladatát – a javítási-értékelési útmutatóban leírt specifikáció szerint – megfogalmazta.)

III. SZÁMÍTÁSI FELADAT**1. feladat**

4 pont

Egy szarvasmarhatelepen található 320 tehénből 240 lett vemhes. Termékenyítésre 576 db műszalmát használtak fel.

Végezze el az alábbi szakmai számításokat:

- a) Számítsa ki a vemhesülési százalékot!
- b) Számítsa ki a termékenyítési indexet!

a) Vemhesülési % = (vemhes tehenek száma : összes tehén száma) x 100 =
= (240 db : 320 db) x 100 = 75 % (2 pont)

b) Termékenyítési index = felhasznált műszalma mennyisége : vemhes tehenek száma =
= 576 db : 240 db = 2,4 (2 pont)